

Sayı : E-69602026-610-00111531578 122986071
Konu : Soru Önergesi (7/29938)

31.07.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.07.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1657840 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Adana Milletvekili Sayın Orhan SÜMER tarafından verilen 7/29938 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı ve Ekleri (12 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 577BBDC5-62D1-4B9E-B590-2382F78E47DE

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Dumlupınar Bulvarı no:151 Eskişehir Yolu 9 Km 06800

Çankaya/ANKARA

Telefon No: 03124491344 Faks No: 03124491341

Stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

Soru Önergeleri Birimi

Telefon No: 03124491344

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Adana Milletvekili Sayın Orhan SÜMER'e Ait 7/29938 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-6) Konuya ilişkin olarak Bakanlığımızın 9 Nisan 2024, 2 Mayıs 2024, 18 Eylül 2024, 26 Eylül 2024, 3 Kasım 2024 ve 22 Mayıs 2025 tarihli basın açıklamalarında kamuoyuna bilgilendirme yapılmış olup, mezkûr açıklamalar ekte yer almaktadır.

9 NİSAN 2024 TARİHLİ BASIN AÇIKLAMASI

İSRAİL'E İHRACAT KISITLAMASI

İsrail'in, 7 Ekim 2023 tarihinden bu yana, 6 ayı aşkın süredir Gazze Şeridi'nde yürüttüğü ve ayırım gözetmeden masum Filistin halkına ve sivil yerleşim yerlerine yönelik topyekün katliamda hayatını kaybeden Filistinli kardeşlerimizin sayısı 33 binin, yaralı sayısı yüzbinlerin üzerindedir. Bunların büyük çoğunluğu kadın ve çocuklardan oluşmaktadır. Gazze Şeridi yerle bir olmuş, büyük bir yıkıma uğramıştır.

Gazze Şeridi'nde hayata tutunmaya çalışan Filistin halkı, çağımızda benzeri görülmemiş biçimde açlıkla ve her türlü yoklukla mücadele etmekte, en temel gıda maddelerine, tıbbi yardım ve malzemeye ulaşmaları İsrail tarafından engellenmektedir. Açlıktan ölümler artmakta, salgın hastalıklar yayılmaktadır.

Türkiye, 7 Ekim 2023 tarihinden bu yana çatışmaların durdurulması, insani kayıp ve fiziki yıkımın engellenmesi, önce kalıcı ateşkes ve diplomatik çözüm arayışlarının hâkim olması ve Gazze'nin yeniden imarı için, gerek taraflar nezdinde, gerekse uluslararası arenada ve İslam dünyası bünyesinde siyasi ve diplomatik çalışmaları en üst düzeyde yapmıştır.

Türkiye, İsrail'in saldırıları başladıktan sonra Gazze'ye ve Gazze halkının yardımına koşarak, başta gıda, sağlık, tıbbi yardım ve binlerce hasta tahliyesi olmak üzere, gemilerle ve uçaklarla on binlerce ton yardımları ulaştırmış ve bu alanda dünyada en önde gelen iki ülkeden biri konumunda olmuştur.

Bununla beraber, İsrail, uluslararası hukuku alenen çiğnemeye devam etmekte, uluslararası camianın sayısız siyasi ve hukuki ateşkes ve kesintisiz insani yardım sağlama çağrılarını yok saymaktadır.

İsrail bugüne kadar uluslararası hukukun ve düzenin temel yapıtaşları olan Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, BM Genel Kurulu, BM İnsan Hakları Konseyi ve Uluslararası Adalet Divanı'nın bu yönde almış oldukları hiçbir kararı maalesef uygulamamıştır.

Bu kapsamda,

- Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 2728, 2720 ve 2712 sayılı kararları,
- Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun ES-10/21 ve ES-10/22 sayılı kararları,
- Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi'nin A/HRC55/L.30 sayılı kararı,
- Lahey'deki Uluslararası Adalet Divanı'nın İsrail aleyhinde soykırım sözleşmesini ihlal iddiasıyla açılan dava kapsamında aldığı 26 Ocak ve 28 Mart 2024 tarihli ihtiyati tedbir kararları,

İsrail'e çok açık biçimde ateşkese varması ve BM ile tam iş birliği içinde, Gazze Şeridi'ndeki Filistinlilere ihtiyaç duydukları tıbbi malzeme ve sağlık hizmetleri dahil olmak üzere tüm temel insani yardımların kesintisiz şekilde sağlanmasına izin vermesi yükümlülüğü getirmiştir.

Özellikle BM Güvenlik Konseyi ve Uluslararası Adalet Divanı'nın söz konusu kararları hukuken bağlayıcıdır.

Türkiye, tüm bu kararların uygulanmasının takipçisi olacağını defaatle açıklamıştır.

Bu doğrultuda, Türkiye, 9 Nisan 2024 tarihinden itibaren, ilk aşamada Ek'te belirtilen ürün grupları altında yer alan ürünlerin İsrail'e ihracatını kısıtlama kararı almış bulunmaktadır. Bu kararın gerekleri Ticaret Bakanlığı tarafından derhal yürütülecektir.

Bu karar, İsrail, uluslararası hukuktan kaynaklanan yükümlülükleri çerçevesinde, Gazze'de derhal ateşkes ilan edene ve Gazze Şeridi'ne yeterli miktarda ve kesintisiz insani yardım akışına izin verinceye kadar yürürlükte kalacaktır.

Esasen, çok önceden bu yana, İsrail'e askeri amaçla kullanılacak herhangi bir ürün veya hizmetin satışına ülkemizce izin verilmemiştir ve verilmemektedir.

Gazze Şeridi'nde gelinecek vahim aşama çerçevesinde, uluslararası camianın tüm üyelerine çağırımız, İsrail'in uluslararası hukuktan kaynaklanan yükümlülüklerine uymasını teminen, üzerine düşenleri yerine getirmeleridir.

Türkiye Cumhuriyeti devleti ve halkı olarak, bugüne kadar olduğu gibi Filistin'in ve halkının yanında yer almaya ve desteklemeye devam edeceğiz.
Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Ek: İsrail'e İhracatı Kısıtlanan Ürün Grupları

1. Alüminyum Profiller
2. Alüminyum Teller
3. Boyalar
4. Bakır Profiller, Çubuklar ve Teller
5. Beton Mikserleri
6. Çelik Borular Ve Bağlantı Parçaları
7. Çelik Filmaşın
8. Çelik Kaplar ve Depolar
9. Çelik Köprü Aksamı
10. Çelik Kuleler
11. Çelik Profiller
12. Çimento
13. Çimentodan, Betondan veya Suni Taştan İnşaat için Bloklar ve Levhalar
14. Demir Çelikten Tüm İnşaat Malzemeleri
15. Demir-Çelik Tüm Teller
16. Ekskavatörler
17. Elektrik Kabloları
18. Elektrik Panoları
19. Fayanslar
20. Fiberoptik Kablolar ve Elektrik İletkenleri
21. Forkliftler
22. Granit
23. Halat ve Kablolar
24. Hırdavat Ürünleri
25. Hidrolik Yağlar
26. İnşaat Demiri
27. İnşaat Makinaları
28. İnşaat Yalıtım Malzemeleri
29. İnşaatta Kullanılan Camlar
30. Kimyasal Bileşikler
31. Kimyasal Gübreler
32. Klinker
33. Kovalar, Kepçeler, Kürekler, Kıskaçlar ve Kancalar
34. Kükürt
35. Madeni Yağlar
36. Makaralı Zincirler
37. Mermer
38. Metal İşleme Makinaları
39. Metallerin İşlenmesinde Kullanılan Kimyasallar
40. Mineral Gübreler
41. Motor Yağları
42. Paletler
43. Plastik Borular
44. Sandviç Paneller
45. Seramikler
46. Solvent Boyalar

47. Tel ekme Makinaları
48. Testere Makinaları
49. Tuđlalar
50. Uak Benzini ve Jet Yakıtı
51. Vernikler
52. Vinçler
53. Yapıştırıcılar ve Tutkallar
54. Yassı elik rnleri

2 MAYIS 2024 TARİHLİ BASIN AÇIKLAMASI

ÜLKEMİZİN İSRAİL İLE TİCARET KONUSUNDA ALMIŞ OLDUĞU KARARLARA İLİŞKİN BASIN AÇIKLAMASI

Bilindiği gibi, İsrail'in Filistin'e yönelik uluslararası hukuk ve insan haklarına aykırı saldırıları neticesinde bugüne kadar 15 bini çocuk, 35 binden fazla Filistinli sivil hayatını kaybetmiş, yaklaşık 78 bin Filistin vatandaşı ise yaralanmıştır.

Türkiye 7 Ekim 2023 tarihinden bu yana çatışmaların durdurulması, insani kayıp ve fiziki yıkımın engellenmesi, kalıcı ateşkesin sağlanması ve iki devletli çözümün hayata geçirilmesi için en üst düzeyde girişimlerde bulunmuş, diplomasinin tüm araçlarını kullanmıştır.

Ülkemiz ilk günden bu yana Gazze halkının yardımına koşmuş, başta gıda, sağlık ve tıbbi yardım malzemeleri olmak üzere gemiler ve uçaklarla on binlerce ton insani yardımı bölgeye ulaştırmış, binlerce hastayı tahliye ederek bu zor günlerinde Filistinli kardeşlerimizin yanında olmuştur.

Bununla birlikte, İsrail'in sebep olduğu katliam, insani felaket ve fiziki yıkım devam etmiş, İsrail Hükümeti uluslararası ateşkes çabalarını karşılıksız bırakmış ve insani yardımları engellemiştir. Türkiye bunun üzerine 9 Nisan 2024 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, 54 ürün grubunun İsrail'e ihracatını kısıtlamıştır.

Alınan bu kararda, İsrail Gazze'de derhal ateşkes ilan edene ve yeterli miktarda ve kesintisiz insani yardım akışına izin verinceye kadar kısıtlama tedbirlerinin yürürlükte kalacağı vurgulanmıştır. Buna rağmen, İsrail Hükümetinin saldırgan tutumunu sürdürdüğü, Filistin'deki insani trajedinin kötüleştiği müşahede edilmektedir.

Bu itibarla, devlet düzeyinde alınan tedbirlerin ikinci aşamasına geçilmiş, İsrail'le ilgili ihracat ve ithalat işlemleri tüm ürünleri kapsayacak şekilde durdurulmuştur.

İsrail Hükümeti Gazze'ye kesintisiz ve yeterli miktarda insani yardım akışına izin verinceye kadar Türkiye söz konusu yeni tedbirleri kesin ve kararlı bir şekilde uygulayacaktır.

Öte yandan, işgal altında yaşamak zorunda kalan Filistinli kardeşlerimizin bu kısıtlamalardan etkilenmemesi için Ticaret Bakanlığımız ile Filistin Milli Ekonomi Bakanlığı arasında gerekli çalışmalar koordine edilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti devleti bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da Filistinli kardeşlerimizin haklı davasını desteklemeye devam edecektir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

18 EYLÜL 2024 TARİHLİ BASIN AÇIKLAMASI

- Bilindiği gibi, İsrail'in Filistin'e yönelik uluslararası hukuk ve insan haklarına aykırı vahşi saldırıları, Filistin'de gerçekleştirdiği katliam, insani felaket ve fiziki yıkım sonrası, ülkemiz 2 Mayıs 2024 tarihinde İsrail'le ilgili ihracat ve ithalat işlemlerini tüm ürünleri kapsayacak şekilde durdurmuştur. Buna rağmen bazı basın organlarında bu konuda gerçekleri çarpıtan, mesnetsiz, manipülatif haberler yapılması üzerine açıklama yapılması ihtiyacı hasıl olmuştur.
- Esasen ülkemiz, 7 Ekim 2023 tarihinden bu yana İsrail'in insanlık dışı saldırılarının durdurulması, insani kayıp ve fiziki yıkımın engellenmesi, kalıcı ateşkesin sağlanması için en üst düzeyde girişimlerde bulunmuş, diplomasinin tüm araçlarını en yoğun çaba ile kullanmış ve Filistin'e en çok insani desteği sağlayan ülke olmayı sürdürmüştür.
- Bununla birlikte hükümetimiz, İsrail'in saldırılarını durdurmaya yönelik politikalarının bir devamı olarak da İsrail ile ticareti 7 Ekim tarihinden sonra, aylık ticaret rakamlarından görülebileceği gibi, önce yavaşlatmıştı. Akabinde 9 Nisan 2024 tarihinden itibaren 54 grupta 1019 farklı ürünlerde Türkiye'den İsrail'e ihracatı durdurmuştuk. Nihayet aşamalı bir şekilde hayata geçirdiğimiz bu adımların bir devamı olarak, İsrail hükümetinin uluslararası ateşkes çabalarını karşılıksız bırakması ve Gazze'nin içine insani yardımlarımızı engellemesi üzerine, hükümetimiz 2 Mayıs 2024 tarihinde İsrail ile ihracat ve ithalat işlemlerini tamamen durdurmuştur.
- Alınan bu kararın, İsrail Gazze'de derhal ve kalıcı ateşkes ilan edene, Gazze'deki halkın ihtiyaçları için yeterli miktarda ve kesintisiz insani yardım akışına izin verinceye ve Gazze'de yeniden imar faaliyetlerinin başlamasına müsaade edilinceye kadar kararlı bir şekilde uygulanacağı vurgulanmıştır.
- 2 Mayıs 2024 tarihinden sonra ülkemizden İsrail'e yönelik ihracat ve ithalat için tescil edilmiş hiçbir gümrük beyannamesi, veyahut İsrail'den ülkemize ulaşan hiçbir İsrail sevkiyatı bulunmamaktadır. İsrail için gümrük sistemi kapalıdır.
- İhracat ve ithalat rakamları her ay Türkiye İstatistik Kurumu tarafından da şeffaf olarak yayınlanmaktadır.
- Diğer taraftan, Filistin Milli Ekonomi Bakanlığının onay verdiği ve Filistin topraklarındaki ihtiyaçlara yönelik sevkiyat, Filistin Milli Ekonomi Bakanlığının kontrolünde ve Filistin varışlı olduğu teyit edilerek gerçekleşmektedir. Bu malların münhasıran Filistin tarafından kullanıldığı, Filistin Milli Ekonomi Bakanlığı tarafından da müteaddit defalar açıklanmış bulunmaktadır. Söz konusu malların Filistin ile ticaretimize ait olduğu ticaret verilerimizden de anlaşılmaktadır.
- Türkiye Cumhuriyeti'nin Filistin davasındaki pozisyonu, özellikle İsrail ile ticareti kesmiş olması, bütün dünya tarafından bilinmekte ve vicdan ve ahlak sahibi tüm kesimlerce takdir edilmektedir.
- Ülkemizin Filistin'e yönelik desteği, başta Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın ve halkımızın cansiperane çabaları için, son olarak Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas 16 Ağustos 2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki Özel Oturumdaki konuşmasında defalarca ülkemize teşekkür etmiştir. Sayın Abbas konuşmasında, Türkiye'nin İsrail'in Gazze'deki soykırımını karşısında Güney Afrika tarafından Uluslararası Adalet Divanı'na dahil olma kararını ve "İsrail ile 10 milyar dolarlık ticareti Filistin halkına destek için durdurduğunu" şükranla ifade etmiştir.
- Esasında Filistin'e yönelik mezalime karşı dünyada ticaretini durduran yegane ülke Türkiye'dir ve bu kararlı uygulamamız İsrail tarafından uluslararası kuruluşlar nezdinde de ülkemize karşı bir propaganda malzemesi olarak kullanılmaya çalışılmakta, Türkiye'nin ticareti durdurması İsrail tarafından dahi tenkit edilmektedir.
- Hal ve gerçek böyle iken, aksi yöndeki haberlerin, açıklamaların, bilgilerin tamamı Filistin davasıyla ya da temel insani değerlerle alakalı olmayan ve itibar edilmemesi

gereken yalanlardan ibarettir. Yurtiçi ve yurtdışı kaynaklı zaman zaman ortaya atılan bu yalanların asıl amacının Türkiye'nin genel dış ticaretine ve ekonomik gelişmesine sekte vurmaya çalışmak olduğunun farkındayız.

- İsrail Hükümeti derhal ve kalıcı ateşkes ilan edene, Gazze'ye yeterli miktarda ve kesintisiz insani yardım akışına izin verinceye ve Gazze'de yeniden imar faaliyetleri başlayıncaya kadar Türkiye söz konusu yeni tedbirleri kesin ve kararlı bir şekilde uygulayacaktır.
- Bununla birlikte Filistin davasının ve zulüm altındaki mazlum coğrafyaların her daim yanında olan ülkemizin bu duruşunun, maksatlı yalan haberler ve İsrail'e hizmet eden kara propagandalarla gölgelenmesine izin verilmeyecektir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

26 EYLÜL 2024 TARİHLİ BASIN AÇIKLAMASI

İSRAİL İLE TİCARETİN DEVAM ETTİĞİNE YÖNELİK İDDİALAR TÜMÜYLE YALANDIR

Bilindiği gibi, bazı basın organlarında ülkemiz ile İsrail arasındaki ithalat ve ihracat işlemlerinin devam ettiği yönünde asılsız ve manipülatif haberler yapılması üzerine 18.09.2024 tarihli basın açıklamamızda bu haberlerin yalan olduğuna dair gerekli izahat yapılmıştır. Buna rağmen, ülkemiz ihracatının sekteye uğratılması yoluyla ekonomimize darbe vurmaya amaçlayan karalama kampanyasının halihazırda devam etmekte olduğu görülmektedir. Ülkemizin kararlılıkla uygulamakta olduğu kısıtlama kararlarına karşın ülkemizden İsrail'e ürün gönderildiğine yönelik tamamen kötü niyetli ve spekülasyon amaçlı olduğu açık olan haberlerin kamuoyu vicdanını yaralamak ve devletimizin haklı duruşunu gölgelemek amacıyla yapıldığı ve İsrail'in kanlı siyasetinin bir tezahürü mahiyetinde olduğu aşikardır.

Sayın Cumhurbaşkanımızın Birleşmiş Milletler 79. Genel Kuruluna hitaplarında bütün dünya karşısında ifade ettikleri üzere, daima mazlumun yanında, zalimin ve zulmün karşısında olan ülkemiz, acil ve kalıcı ateşkesin sağlanması, rehine-mahkum takasının gerçekleştirilmesi, insani yardımların engelsiz ve kesintisiz olarak Gazze'ye ulaştırılması yönünde uluslararası düzeyde en üst perdeden temas ve çabalarını sürdürmektedir. Bu haklı duruşun bir yansıması olarak ülkemiz, hakkı haykırmaktan çekinmeyerek İsrail'le olan ticari işlemlerini tümüyle durdurmuş, bu konuda dünyada katliamı tenkit etmenin bir adım ötesine geçen ve proaktif bir adım atan tek ülke olarak mazlumun yanındaki dimdik duruşunu perçinlemiştir.

Diğer taraftan ülkemiz, ilk günden itibaren Filistinli kardeşlerimize yönelik insani yardım faaliyetlerini sürdürmektedir. 60 bin tonu aşan yardım miktarıyla Türkiye, Gazze'ye en fazla yardım gönderen ülke konumundadır. İsrail'in abluka altına alarak en temel ihtiyaçlarına erişimlerini dahi engellediği Filistinli kardeşlerimizin dünya ile arasındaki köprü vazifesi görmek amacıyla ülkemiz, Filistin Milli Ekonomi Bakanlığının onay verdiği ve Filistin topraklarındaki ihtiyaçlara yönelik sevkiyatı, Filistin Milli Ekonomi Bakanlığının kontrolünde ve Filistin varışlı olduğu teyit edilerek gerçekleştirmektedir. Bu malların münhasıran Filistin tarafından kullanıldığı, Filistin Milli Ekonomi Bakanlığı tarafından da müteaddit defalar açıklanmış bulunmaktadır.

Bu kapsamda, İsrail ile ticaretin devam ettiğine yönelik mesnetsiz ve gerçeği yansıtmaktan uzak iddialar hakkında Bakanlığımız başta olmak üzere devletin çeşitli kademeleri tarafından defalarca açıklama yapılmış olmasına rağmen aynı yalanların basın organlarında yer bulması, bu haberlerin kökü dışarıda olan şer odakları tarafından kasıtlı olarak, ülke gündemini meşgul etmek ve ülkemizin mezalime karşı güçlü ve sağlam tavrını gölgelemek amaçlarıyla servis edildiğini açıkça göstermektedir. Bahse konu şer odaklarının asıl hedefi, tüm ihracatımızı engelleyerek ülkemiz ekonomisinin lokomotifini ihracatımızın önüne set çekmektir.

Nitekim, bahse konu yalan haberde İzmir Nemrut Limanı (Aliğa Gümrük Müdürlüğü) hareketli olduğu belirtilen iki gemiden;

- Türk bayraklı BURAK DEVAL isimli geminin gideceği ülkenin ÜRDÜN, gideceği limanın ise Akabe Limanı olduğu, geminin yükünün gideceği ülkenin ise ilgili ihracat beyannamelerinde FİLİSTİN olarak kayıtlı bulunduğu,
- Panama bayraklı MAYFAIR isimli geminin gideceği ülkenin ÜRDÜN, gideceği limanın ise Akabe Limanı olduğu, geminin yükünün gideceği ülkenin ise ilgili ihracat beyannamesinde FİLİSTİN olarak kayıtlı bulunduğu tespit edilmiştir.

İki geminin seyir güzergahları üzerinden yalan haber yapılmasının kamuoyunu yanlış yönlendirme amacı taşıyan, basın ahlakından uzak eylemler olduğu açıktır.

İsrail'in bugüne değin yürüttüğü katliama sessiz kalarak ortak olan bu cenahın ülkemizin haklı duruşunu desteklemek yerine, bu tür kötü niyetli haberler üzerinden sözde duyarlılık gösterilerini kamuoyunun vicdanına bırakıyoruz.

Kamuoyuna Saygıyla duyurulur.

3 KASIM 2024 TARİHLİ BASIN AÇIKLAMASI

TÜRKİYE'NİN İSRAİL İLE TİCARETE YÖNELİK OLARAK GÜMRÜK SİSTEMİ TAMAMEN KAPALIDIR!

Hükümetimiz, İsrail kalıcı ateşkes ilan edinceye ve Gazze Şeridi'ne yeterli miktarda ve kesintisiz insani yardım akışına izin verinceye kadar, İsrail'le ilgili ihracat ve ithalat işlemleri 2 Mayıs 2024 tarihinden itibaren ise tüm ürünleri kapsayacak şekilde tamamen durdurmuştur. Bu tarihten sonra, ülkemizden İsrail'e yönelik ihracat ve ithalat için tescil edilmiş hiçbir gümrük beyannamesi bulunmamaktadır. Aynı şekilde İsrail'den ülkemize hiçbir sevkiyat bulunmamaktadır. İsrail ile ticarete yönelik olarak gümrük sistemimiz tamamen kapalıdır.

Diğer taraftan, 2 Mayıs 2024 tarihindeki Kararımızda belirttiğimiz üzere, Batı Şeria, Doğu Kudüs ve Gazze'yi kapsayan yaklaşık 6 milyon nüfuslu Filistin'in ihtiyaç duyduğu ürünlerin tedariki amacıyla, Filistin Milli Ekonomi Bakanlığı'nın isteği üzerine varılan karşılıklı mutabakat çerçevesinde ihracata, ancak "Filistin varışlı ve alıcının Filistinli ithalatçı olduğunu" Filistin Milli Ekonomi Bakanlığı'yla resmi yoldan teyitleşmesi halinde müsaade edilmektedir.

Bu malların münhasıran Filistin tarafından kullanıldığı, Filistin Milli Ekonomi Bakanlığı tarafından da birçok kez açıklanmış olup; mezkur malların Filistin ile ticaretimize ait olduğu ticaret verilerimizden de anlaşılmaktadır.

Nitekim 2022 yılında yaklaşık 7,7 milyar dolar yıllık toplam ithalatı, 6 milyona yakın nüfusu bulunan Filistin, her yıl dolaylı ya da doğrudan ithalatının yaklaşık %25'ini ülkemizden yapmaktadır. 2024 yılında Filistin'e yönelik ihracatımız istatistik sisteminde artık kendi kodu ile giriş yapılmaya başlanmış ve daha önceden İsrail kayıtlı olarak giden Filistin alımları, ülkemizin istatistik sisteminde artık Filistin'in kendi kodu ile kaydedilmeye başlanmıştır.

Kurulan ve zaman içerisinde güçlendirilen Türkiye-Filistin ikili ticaret mekanizmasında, her bir sevkiyat için Filistinli ithalatçılar, Filistin Milli Ekonomi Bakanlığına başvurmakta ve sevkiyata ilişkin mutabık kalınan bilgilerin elektronik ortamda Bakanlığımız koordinasyonunda teyitleşmesi sonrasında, sevkiyatlara ilişkin tescil işlemleri gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda, ihracat beyannamelerinde gideceği ülke Filistin olarak beyan edilen sevkiyatlarda da,

- Filistinli ithalatçı firmalar öncelikle Filistin Ulusal Ekonomi Bakanlığına başvurmakta;
- Bu başvurunun uygun bulunması durumunda Filistin Ulusal Ekonomi Bakanlığınca düzenlenen teyit mektubu ülkemiz elektronik teyit kanalına ulaştırılmaktadır.
- Söz konusu bildirim konusu ihracata ilişkin gümrük beyannamelerinin gümrük idarelerince tesciline, ancak iletilen teyit mektubunun hem bu süreç içerisinde gerçekleşmiş olması, hem de ürünler ile ilgili değerlendirmelerin yapılması akabinde onaylanması halinde izin verilmektedir.

Ülkemize, Filistin'den yapılan ithalatlarda ise; Filistinli ihracatçıların ülkemize yönelik ihracat başvurusunun, Filistin Ulusal Ekonomi Bakanlığı tarafından uygun bulunması durumunda, ülkemize iletilmesi sonrasında ve geldiği ülke olarak Filistin olduğunun tevsiki onaylanmaktadır.

Ayrıca, Filistin'e Serbest Bölgeler ve antropolardan yapılacak ithalat ve ihracat işlemleri de, aynı elektronik onay mekanizması kapsamındaki teyitleşme sonrasında tamamlanabilmektedir.

Ülkemiz bu mekanizma ile mazlum Filistin Halkının ihtiyaçlarını karşılamaya ve Filistin'in bu haklı davasında ekonomik olarak da yanında destek olmaya devam edecektir.

22 MAYIS 2025 TARİHLİ BASIN AÇIKLAMASI

İSRAİL İLE TİCARET İDDİALARINA İLİŞKİN BASIN AÇIKLAMASI

Çeşitli terör suçlarından dolayı aranan ve yurt dışına kaçan, Türkiye düşmanı istihbarat örgütlerinin etki ajanlığına soyunan birinin sosyal medya üzerinden Türkiye'nin İsrail ile hala ticaret yaptığı iması ve algısı oluşturmak amaçlı haberi yalan ve çarpıtmalar üzerine kuruludur. 1,5 yıldan fazla bir süredir İsrail'in Gazze-Batı Şeria-Lübnan ve Suriye'ye yönelik saldırganlığına ve Gazze'deki soykırımına karşı, Türkiye'miz, başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, dünyada en yiğitçe mücadeleyi, diplomasi, ticaret, hukuk, sağlık ve insani yardımlar alanında en birinci sırada veren ülkedir. Bu gerçek başta Filistinliler, Filistin hükümeti, bütün İslam dünyası, ve vicdanı olan diğer ülkeler ve halkları tarafından taktirle karşılanmaktadır. İsrail'in Gazze'deki soykırımı ve tehciri şiddetlendirmesi karşısında, Bazı Avrupa ülkelerinin seslerini yükseltmeye başlaması ve İsrail'in bu sıkışmışlığı karşısında, bu haberin uydurulması, haberin İngilizce orijinal halinde Türkiye'nin adı geçmemesine rağmen, "Türkiye 2024'te İsrail'le ticareti devam ettiriyor" imajı vermeye çalışması, buna da Filistin'deki İslami Harekete düşman olup, hatta terör örgütü deyip, gerçekte İsrail-sevici olan bazı medya organlarının sahip çıkması, terör kaçkını birisiyle olan iş birliklerini de açıkça ortaya koymaktadır.

Bu konudaki yalanlarla iftiralarla 1,5 senedir mücadele ettik, mücadele etmeye de daha güçlü şekilde devam edeceğiz. Bugüne kadar yüzlerce defa gerçekleri rakamlarla, verilerle, bilgilerle ortaya koyduk.

- Birincisi, Türkiye 7 Ekim 2023'ten sonra 2 Mayıs 2024 tarihine kadar olan 7 aylık dönemde, bölgede ateşkes sağlanır, durum düzelir çabaları devam ederken İsrail ile ticaretini %30 civarında azaltmıştır.
- Hükümetimizin kararıyla, Türkiye olarak, ilk aşamada 9 Nisan 2024'te 54 başlık altındaki 1019 üründe İsrail'e ihracatı durdurmuştuk.
- Bu arada, 7 Ekim 2023'ten sonraki dönemde İsrail ile ticaretin özel sektör kuruluşları ve yabancı sermayeli yatırımcıların yaptığı da defaatle vurgulanmıştır.
- 3 hafta sonra 2 Mayıs 2024'te hükümetimizin aldığı kararla, Türkiye'den İsrail'e bütün ürün gruplarında ihracat, ithalat, transit ticaret tamamen durdurulmuştur.
- Gümrüklerde ve serbest bölgelerimizde İsrail ile ticaret işlemi yapılamaz. 2 Mayıs 2024'ten bu yana İsrail ile ticaret sıfırdır.
- Haberde verilen 2024'te 2,8 milyar dolarlık Türkiye'den İsrail'e ihracat rakamı da tamamen yanlıştır. Ticareti 2 Mayıs 2024'te durdurma kararımız öncesinde, 2024'ün ilk 4 ayında, ihracat 1 milyar 522 milyon dolar olup, buna Filistin'e yapılan ihracat da dahildir.

Buna ilaveten, Batı Şeria-Ramallah merkezli Filistin hükümetinin Filistin'in acil ihtiyaçları için Türkiye ile ticaret yapma isteği karşısında, 7 Haziran 2024'te yapılan "Türkiye-Filistin devleti protokolü" uyarınca, özgün bir kontrollü ticaret mekanizması geliştirildi. Sadece ithalatçının Filistinli, varış yerinin Filistin adresi olmak ve Ticaret Bakanlığımız tarafından her başvuru sıkıca kontrol edilerek, sınırlı izin verme uygulaması uyarınca yapılan Türkiye'den Filistin'e ihracat da 2024 yılı toplamında 797 milyon dolardır. Bu rakamlar Ticaret Bakanlığı gümrük verileri ve TÜİK verileri ile sabittir. Diğer taraftan, Filistin toprakları ile yapılan bu az miktardaki ticaret de, Filistin'in limanı, gümrüğü olmadığı için İsrail'in iki limanı üzerinden yapılabilmektedir.

- Görüldüğü üzere, çarpıtma haber tamamen "Türkiye sanki halen İsrail'e ihracat yapıyormuş" algısı oluşturmaya yönelik bir iftira mahiyetindedir. Türkiye'nin, hükümetimizin İsrail'in soykırımlarına karşı politika ve tedbirlerini itibarsızlaştırmayı ve düpedüz İsrail'in çıkarlarına hizmet etmeyi amaçladığı açıktır. Gerçekler ortadadır.. İlişkideki tablomuzda yer alan veriler sabittir.

- Türkiye, 2022 yılı verileri ile İsrail ile 9,5 milyar dolarlık dış ticaretinden, ki bunun 7 milyar doları ihracat olmak üzere Filistin davasını ve masum Filistinlileri desteklemek için feragat etmiştir.

Hükümetimizin, Ticaret Bakanlığımızın, bu konudaki resmi, gerçek, ve istatistiki verilere dayalı açıklamalarına itibar edilmesi, İsrail'e hizmet eden etki ajanı terör kaçınlarının yalanlarına, çarpıtma, cımbızlama haberlerinin dikkate alınmaması hususunu kamuoyumuzun dikkatine saygılarımızla sunarız.

İSRAİL İLE DIŞ TİCARETİMİZ HAKKINDA BİLGİ NOTU

İSRAİL İLE DIŞ TİCARETİMİZİN GÖRÜNÜMÜ:

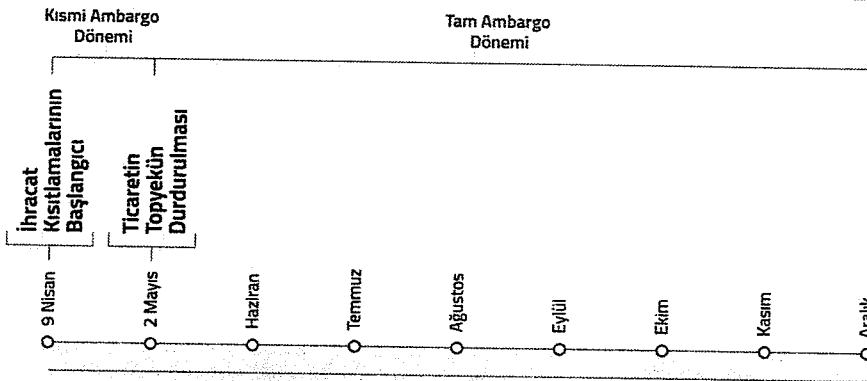
YIL	İHRACAT		İTHALAT		HACİM	DENGE
	(milyon\$)	Değ.%	(milyon\$)	Değ.%		
2021 (1 Ocak-31 Aralık)	6.356		2.047		8.403	4.309
2022 (1 Ocak-31 Aralık)	7.032	10,60%	2.452	19,80%	9.484	4.580
2022 OCAK-EYLÜL	5.364		1.690		7.054	3.674
2023 OCAK-EYLÜL	4.329	-19,30%	1.319	-21,90%	5.648	3.010
2022 EKİM	489		241		730	248
2023 EKİM	348	-28,90%	99	-59,00%	447	249
2022 (1-6 Ekim)	62		48		110	14
2023 (1-6 Ekim)	120	90,80%	22	-53,50%	142	97
2022 (7-31 Ekim)	427		193		620	234
2023 (7-31 Ekim)	229	-46,40%	77	-60,40%	305	152
2022 KASIM	568		306		874	262
2023 KASIM	323	-43,18%	122	-60,05%	445	200
2022 ARALIK	611		215		826	396
2023 ARALIK	430	-29,65%	101	-52,91%	531	329
2022 (1 Ocak-31 Aralık)	7.032		2.452		9.484	4.580
2023 (1 Ocak-31 Aralık)	5.435	-22,7%	1.641	-33,1%	7.076	3.794
2023 OCAK	484		172		656	312
2024 OCAK	349	-27,89%	141	-18,02%	490	208
2023 ŞUBAT	458		174		632	284
2024 ŞUBAT	422	-7,86%	121	-30,46%	543	301
2023 MART	602		200		802	402
2024 MART	441	-26,74%	167	-16,50%	608	274
2023 NİSAN	428		155		583	273
2024 NİSAN	308	-28,04%	158	1,94%	466	150
2023 MAYIS	471		155		626	316
2024 MAYIS	2	-99,58%	9	-94,19%	11	-7
2023 HAZİRAN	485		87		572	398
2024 HAZİRAN	0	-100,00%	0	-100,00%	0	0
2023 TEMMUZ	409		125		534	284
2024 TEMMUZ	0	-100,00%	0	-100,00%	0	0
2023 AĞUSTOS	496		131		627	365
2024 AĞUSTOS	0	-100,00%	0	-100,00%	0	0
2023 EYLÜL	500		119		619	381
2024 EYLÜL	0	-100,00%	0	-100,00%	0	0
2023 EKİM	348		99		447	249
2024 EKİM	0	-100,00%	0	-100,00%	0	0
2023 KASIM	323		122,3		445	201

2024 KASIM	0	-100,00%	0	-100,00%	0	0
2023 ARALIK	430		101		531	329
2024 ARALIK	0	-100,00%	0	-100,00%	0	0
2023 (1 Ocak-31 Aralık)	5.435		1.641		7.076	3.794
2024 (1 Ocak-31 Aralık)	1.522	-72,0%	596	-63,7%	2.118	925
YIL	İHRACAT		İTHALAT		HACİM	DENGE
	(milyon\$)	Değ.%	(milyon\$)	Değ.%		
2024 OCAK	349		141		490	209
2025 OCAK	0	-100,0%	0	-100,0%	0	-0
2024 ŞUBAT	422		121		543	301
2025 ŞUBAT	0	-100,0%	0	-100,0%	0	0
2024 MART	440,7		167,4		608,1	273,3
2025 MART	0	-100,0%	0	-100,0%	0	0
2024 NİSAN	307,8		158,1		465,89	149,70
2025 NİSAN	0	-100,0%	0	-100,0%	0	0
2024 MAYIS (1-20)	1,5		9,1		10,6	-7,6
2025 MAYIS (1-20)	0	-100,0%	0	-100,0%	0	0

*Ticaret Bakanlığı verileridir.

Kronoloji

- Türkiye, 9 Nisan 2024'te 1.019 ürünün İsrail'e ihracatını kısıtlamıştır.
- 2 Mayıs 2024 tarihi itibarıyla İsrail ile olan bütün ithalat ve ihracat işlemleri durdurulmuştur.
- Türkiye, İsrail'e ticareti durdurarak 2022'de 9,5 milyar, 2023'te 7 milyar dolar dış ticaret gelirinde feragat etmiştir.
- 2 Mayıs 2024 itibarıyla İsrail'e hiçbir mal için gümrük işlemi yapılmamaktadır.
- 2 Mayıs 2024'ten itibaren İsrail ile ticaret sıfırlanmış, Türkiye'nin gümrük sistemi tamamen kapalıdır.
- Türkiye, İsrail'e karşı Uluslararası Adalet Divanı'ndaki davaya müdahil olmuş ve soykırım delilleri üzerinde çalışma başlatmıştır.
- Ayrıca, BM nezdinde İsrail'e silah transferinin durdurulması için girişimde bulunmuş ve 52 Gükeden destek almıştır.
- Türkiye, Filistin Devleti'nin tanınması için girişimlerini sürdürmektedir.